6 meo duob.modis.†Prima, quia ēt cōmunicatione coacta
quis incurrit excommunicationem,niſi fuiſſet vis pciſa, vt
in c.ſacris.ſ.quod me.cau.Secundo, quia non præſupponi
tur hic,quod voluntarie ſibi communicauerit, nec deciſio
7 literæ fundat ſe ſuper voluntate.† Ideo forte gl. ad ſecundā
ſolutionem tranſit dicens,quem approbaui, reprobare nō
poſſum agendo contra eum,ſed excipiendo ſic, quia quili-
bet reus etiam excommunicatus poteſt excipere cōtra ſuū
actorem, quia omnis legitima defenſio eſt reſeruata reo ēt
excommunicato,inf.eo. c.cum inter,& cum hac ſolutione
tranſeunt hic communiter Doc. ſed iudicio meo non eua-
cuat funditus contrarium.nam ex ſolutione gl.ſequeretur,
ꝙ ſi mulier peteret dotem a viro i caſu permiſſo, poſſet vir
excipere de adulterio prius commiſſo, quia vr̄ approbaſſe
ſolum quo ad actionem,& nō quo ad exceptionem, quod
eſt contra mentem d.ca.quemadmodum. & l. ſi vxor.ff.de
adul.quinimo tex.in d.c.queadmodum, propriæ loquitur
de exceptione,vt non poſſit excipere contra mulierem, cu
ius mores ſemel approbauit. Vnde dicerē ſic, ꝙ vbi appro-
batio ſeu habilitatio dependet a voluntate approbātis, tūc
non poteſt illum approbatum impugnare nec per viā actio
nis,nec exceptionis,& hoc caſu loquuntur iura allegata in
prin.gl.vbi vero non dependet a volũtate ſua,tunc nō ob
ſtante illa communione, ſeu tacita approbatione poteſt cō
tra illum inſtare, ſaltem per viam exceptionis, pro hoc eſt
bo.tex.in c.dilecto,de præb.& c.noſtri.de ele.& quod not.
Io.An.in reg.ſcienti.de re iu.lib.vi.in Mer.& gl. in l.i.C. vbi
de cri.agi opor.quæ dicit,ꝙ ſi litigaui coram eo,quem mea
voluntate non poteram iudicem facere,poſſum de nullita-
te experiri,licet a principio non exceperim. vnde cum cō-
municando excommunicato, non poſſim eum habilitare
ad iudicia, poſſum illa communione non obſtante contra
eum excipere,vt hic,pro hoc eſt bo.tex.inf.eo.c.exceptio-
8 nem,& c.pia.e.ti.lib.vi.†Sed quęro tex.hic loquitur, qn̄ ex
communicatus minori excipiebat contra excommunica-
tum maiori,quid ſi iſte excipiens fuiſſet ēt excommunica-
a tus[a] maiori, nunquid poſſet a ſua accuſatione repellere ex-
communicatum? vr̄ litera hic facere ꝙ non, quia iſte exci-
piens eſt remotus nedum a participatione ſacrorum,ſed ēt
a communione fidelium,& ſic ceſſat ratio illius literę.Con
trarium tenet hic gl.& bene, ꝙ licet excommunicato inter
dicatur ptās agendi,non tn̄ excipiendi,&c.vt in glo.& hoc
communiter approbant hic Doc.& in c.cum inter.inf.e.di
cētes,ꝙ omnis defenſio competit excommunicato, ſiue ſit
realis,vt peremptoria,ſiue perſonalis,vt contra iudicē in-
competentem,ſiue ſit declinatoria, ſiue competat rōne tē-
poris feriati,vel loci incompetentis, vel reſcripti ſurrepti-
tii,vel inepti libelli,& idem in dilatoria ſolutionis, de quo
9 ēt vide quod no.inf.in c.ſi aduerſus.de hęre.†Plus dicit hic
Inn.ꝙ excommunicatus maiori repellit ab accuſatione ſua
excommunicatum ēt minori tn̄,cum ſit crimino ſus.ſup.ꝙ
met.cau.c.ſacris.ſicut.n.repelleret illum non excommuni-
catus,ſic ēt excommunicatus per iura hic alle.in glo.Ioan.
An.intelligit hoc dictum, vt excommunicatus minori ap-
pellatur ab accuſatione his caſibus quib. communio cum
excommunicato inducit peccatum mortale,de quibus ple
10 ne no.in d.c.ſacris.& no.ſingulariter hoc dictum.† Ex hoc
enim infert,ꝙ exiſtens in mortali tanquam illegitimus re-
pellitur ab accuſatione,& facit ad ea,quæ dixi in c.teſtimo
nium.de teſti.quæ ſunt no.multum ad limitationem ca.i.ſ.
b de accu.quod intellige,niſi proſequatur iniuriā propriā,[b]
11 vt in c.omnib.iiii.qō.vi.†Item ex prædictis,& ex glo.no.ꝙ
quantumcunque quis infamis vel criminoſus ſit, poteſt tn̄
excipere contra ſuum accuſatorem de illegitimate,fallit in
caſibus all.in gl.& in criminibus exceptis,de quib.no.in c.
cum P.de accu.& in c.i.de teſti.lib.vi.& vide quod no.glo.
12 in d.ca.omnibus.† Sed quæro,nunquid excommunicatus
admittatur ad replicandum, ſicut admittitur ad excipien-
dum? exemplum, ago contra te occaſione mutui, excipis
de pacto de non petendo,replico de pacto,de petendo,op
ponitur excommunicatio contra me,ſeu replicationē meā
Spe.eo.ti.§.fi.ver.item quæritur, dicit hanc exceptionem,
ſeu duplicationem non obſtare replicationi, quia replica-
tio ſe habet ad exceptionem,ſicut exceptio ad actionem.
c Eſt enim replicatio quædam defenſio[c] contra exceptio-
nem,Inſti.de repli.in prin.vnde ſicut excommunicatio nō
repellit ab excipiendo,ita nec a replicando. Item duplica-
tio non admittitur,niſi directe concernat ipſam replicatio
nem,vt in loco proxi. alle. ſed excommunicatio non elidit
replicationem,ergo &c.abſurdum enim foret, ꝙ haberēt
reſpectus ad pactum de non petendo,& non ad pactum ſe-
quens de petendo, dico tamen reum poſſe excipere de ex-
communicatione non contra replicationem, ſed contra p
ſonam actoris vt repellatur a iudicio, quia exceptio poteſt
opponi in qualibet parte iudicii,vt in c.pia.ſ.e.tit.lib.vi.&
13 c.pe.inf.e.†Gl.ſi.opponit de c.ſignificauit.inf.de ſen. excō.
vbi communicans excommunicato incurrit excommuni-
cationem maiorem,cuius tamen contrarium innuit iſte tex.
& ſoluit multipliciter,vera ſolutio eſt, ꝙ procedit in com-
municāte excommunicato a Papa concurrentibus aliis de
quibus dicam ibi.Vltimo ſcias,ꝙ quia iſtud c. facit mentio
nem de replicatione,Io.An.poſuit ad materiam explican-
dam ſeptem quęſtiones, quas ſuccincte ponam ad inſtru-
ctionem iuuenum.Primo quęritur,quid ſit replicatio.Secū
do,cui competat.Tertio,quādo competat.Quarto, quis ſit
eius effectus.Quinto,quomodo tollatur, vel vitietur.Sex-
to quę ſit prius probanda exceptio, vel replicatio.Septimo
14 an ſuper replicatione ſit neceſſario pronunciandum.† Ad
primum dicit,ꝙ replicatio eſt allegatio actoris, per quā ſol
uitur exceptio rei,Inſti.de rep.in prin.vel latius dicendum
eſt,ꝙ replicatio eſt verbum actoris per id quod dicetur in-
fra.vnde replicatio eſt cōtraria exceptioni, quaſi exceptio
nis exceptio.ff.e.l.antepe.ſemper enim obiicitur, vt exce-
ptionem expugnet.ff.e.l. ii.§.i. potes ponere exemplum.ſ.
poſitum de contrario pacto. Item in terminis.c.accedenti-
bus.de priuil. pone qōnem, parochialis eccleſia petit deci-
mas,reus excipit de priuilegio, quod habet de decimis nō
ſoluendis,replicat agens,ꝙ pręſcripſit contra priuilegium,
hoc probato eliditur exceptio,& obtinebit agens, & idem
15 in ſimilib.†Ad ſecundum cui competat replicatio, patet re
ſponſio ex prædictis,quia competit actori. vnde dicit lex,
ꝙ actores non muniunt ſuam intentionem exceptionibus,
quæ ſunt reorum, ſed replicationibus.C.eo.tit.l.non exce-
ptionibus.Et ſi dicas,ꝙ actor ex ecipiente contra teſtē, vel
probationes rei,ipſe reus replicat, reſpondetur, ꝙ reus in
eo,quod probat,cenſetur actor,ff.eod. l.i. Vel lex loquitur
quo ad exceptiones peremptorias,vel quæ reſpiciunt prin
cipale,& per hoc intellige,quare ſupra dictum eſt in diffini
tione primi dubii, ꝙ verbum actoris poteſt ibi ſumi largo
16 modo.† Ad tertium quæſitum, quando competat reſpon-
ſio,etiam patet ex prædictis.nam cum veniat contra exce-
ptionem,competit cum reus excipit,& nō prius.non enim
poteſt reſolui nec expugnari nondum obiectum, de ſpon.
imp.c.ad diſſoluendum.cum concor. & ſecundum hoc erit
perpetua replicatio & competet quandocūque excipitur,
cum enim replicatio ſit exceptio, vt ſupra dictum eſt,& an
17 nalia tāt agendum ſint perpetua ad excipiendum, vt l.pu-
re.§.fi.ff.de do.exce. ergo replicatio eſt perpetua. dicit ta-
men Io.And.ꝙ vbi eſſet quid imputandum actori ea ratio-
ne qua tempore perit actio, periret etiam replicatio cum
eadem actione,& ſic intelligitur,ff.quando actio de pec.eſt
anna.l.quęſitum, & ſic aliud eſt in exceptione rei origina-
lis, & aliud in exceptione actoris, quæ dicitur replicatio,
quia in poteſtate actoris eſt agere, non in poteſtate rei, vt
C.de dila.l.ſi quando. Si ergo contra exceptionem rei iudi
ca.replico de appellatione mea,quam deſerui, vel proſequi
neglexi,ſicut mihi obſtaret hoc agenti, ita ob mihi replicā
ti.de appel.c.ſæpe.& clementi.ſi appellationem. eodem ti.
hoc verum, niſi exceptione paretur mihi aliqua perpetua
exceptio,puta nullitatis in his,quæ ſunt poſt illam, de quo
Ich.&

ADDITIONES.

a ¶Excommunicatus. Excommunicatione maiori poteſt repellere per exceptionem conſimilem excommunicatum contra eum agentem, idem dicit Bar. in l.ſi creditoribus,ad fi.C.de ſer.da.pigma.& in l.ſeruos,ff de accu.qui dicit ſe plene dixiſſe,in l.cum mulier,ff.ſo.matri m.& facit quod no.d.Abb.in c.illud, de cle.excom.mi.Adde,an excommunicatus poſſit perſequi ſuam, vel ſuorū iniuriam,Fede.conſi.116.& an dolus cum dolo compenſetur, & an bannitus poſſit repellere bannitum,vide quæ poſui in d.l.mulier,ff.ſo.ma.

b ¶Iniuriam propriam. Vide Pe.de Anca.in conſi.417.incip.plura ex prędictis, vbi dicit,ꝙ frequens accuſator non accuſat,& late Franc.Are.in d.c.teſtimonium,ſ.de teſti. Seb.Sap.

c ¶Eſt enim replicatio quædam defenſio. Pondera verbum,defenſio,& comperies replicationem non eſſe exceptionis defenſionem, ſed illius exceptionem,vt l.in exceptionibus,& ibi Bal.l.C.eodem,l.ſecunda,ff. eodem. Specul. eo. ti.in §.fi.in princ.& Bald. in auth.ſi teſtis productus dicatur,in 1.opp.col.7. C.de teſti.